

Zaak 2016-026
Datum uitspraak: 4 augustus 2016

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellant,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

I. ONTSTAAN EN LOOP VAN HET GEDING

1. Bij brief d.d. 19 januari 2016, met daarbij behorende bijlagen (inhoud vrijstellingsbesluit), heeft verweerster beslist op het vrijstellingsverzoek van appellant d.d. 8 december 2015 voor de wo-bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid.
2. Bij brief d.d. 7 februari 2016 (met bijlagen), door het College van beroep voor de examens van de Open Universiteit (hierna te noemen: het College) ontvangen op 9 februari 2016, heeft appellant beroep hiertegen ingesteld. Dit beroep heeft hij, zowel inhoudelijk als voor wat betreft het inzenden van nadere stukken, in eerste instantie aangevuld bij brieven d.d. 29 september 2015, 8 december 2015, 20 januari 2016 door het College ontvangen op 9 februari 2016.
3. Bij brief d.d. 10 februari 2016 heeft het College verweerster verzocht om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is.
4. Bij brief d.d. 29 februari 2016 heeft verweerster aangegeven dat geen minnelijke schikking mogelijk is en appellant verzocht aan te geven of hij zijn beroep al dan niet wenst door te zetten.
5. Naar aanleiding hiervan heeft appellant op 2 maart 2016 aan verweerster doorgegeven dat hij zijn beroep wenst door te zetten en dit bij e-mailbericht d.d. 2 maart 2016 aan het College doorgegeven, door het College ontvangen op 2 maart 2016.
6. Verweerster heeft hierop d.d. 21 maart 2016 een verweerschrift met de daarbij horende bijlagen overgelegd. Dit verweerschrift is per ommegaande aan appellant doorgezonden.
7. Het College heeft het beroep van appellant behandeld in een openbare zitting op 13 april 2016, alwaar namens appellant, zoals aangekondigd als gemachtigde zijn vader mr. P. van der Nat is verschenen.
8. Namens verweerster zijn verschenen mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, jurist Commissie voor de examens, bijgestaan door mevrouw mr. A.H.E.C. Jordaans, lid van de Commissie Vrijstelling en Toelating van de Faculteit Cultuur- en Rechtswetenschappen.
9. Bij brief d.d. 21 april 2016 aan verweerster en in afschrift aan appellant, heeft het College laten weten de behandeling van het beroep te heropenen. Aan verweerster zijn enkele vragen voorgelegd.
10. Bij brief d.d. 28 april 2016 heeft verweerster verzocht om uitstel van de termijn waarbinnen gereageerd dient te worden, welk uitstel namens het College bij brief d.d. 2 mei 2016 is verleend.
11. Bij e-mailbericht van 2 mei 2016 heeft appellant op het uitstel gereageerd en heeft het College daar weer op gereageerd. Bij brief van 19 mei 2016 heeft het College appellant in kennis gesteld van de nadere motivering van verweerster en hem twee weken de gelegenheid gegeven hierop te reageren.
12. Bij brief van 1 juni 2016 heeft appellant op de nadere motivering van verweerster gereageerd.
13. Appellant beperkt zijn beroep tot de weigering hem voor de gehele propedeuse vrijstelling te verlenen.
14. Bij brief van 15 juni 2016 heeft het College verweerster verzocht een nadere toelichting te geven op de op 19 mei 2016 overgelegde nadere motivering.
15. Bij brief van 30 juni 2016 heeft verweerster een nader besluit toegestuurd. Op grond van het bepaalde in art. 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht wordt dit nader besluit bij de beoordeling betrokken.

16. Bij e-mailbericht van 5 juli 2016 heeft het College het nader besluit van verweerster doorgestuurd en enkele vragen gesteld die appelland op 14 juli 2016 heeft beantwoord.
17. Bovengenoemde stukken van appelland en het verweerschrift met bijlagen zijn aan deze uitspraak gehecht.

II. MOTIVERING

1. Uit het verhandelde ter zitting en uit hetgeen door partijen in de overgelegde stukken naar voren is gebracht, is voor het College het volgende komen vast te staan.
Het beroep van appelland richt zich tegen het vrijstellingsbesluit van 19 januari 2016, inhoudende dat aan appelland vrijstelling is verleend voor 47,3 studiepunten ten behoeve van de wo-bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (hierna: het oorspronkelijke besluit).
2. De gemachtigde van appelland draagt ter hoorzitting een pleitnota voor, welke aan deze uitspraak is gehecht. Hij benadrukt daarbij onder meer dat de OU een goed alternatief voor appelland zou zijn, het naar zijn mening geschonden vertrouwensbeginsel alsmede het schikkingsvoorstel.
3. Onder verwijzing naar het verweerschrift benadrukt verweerster dat appelland voor Personen- en familierecht alsnog een vrijstelling is toegekend maar dat hij voor het overige geen vrijstelling kan krijgen aangezien hetgeen hij heeft afgerond onvoldoende overeenkomst heeft naar inhoud, vorm en niveau met deze cursussen. Naar aanleiding van de beroepszaak zijn alle door appelland ingeleverde stukken (nogmaals) inhoudelijk bekeken, maar dat gaf geen aanleiding de eerdere vrijstellingsbeslissing aan te passen.
4. Nadat het onderzoek is heropend heeft verweerder op 30 juni 2016 een nader besluit genomen, waarbij appelland aanvullend vrijstelling is verleend voor Inleiding Strafrecht, Inleiding Internationaal recht, Juridische vaardigheden, Rechtsfilosofie en Rechtsgeschiedenis I (hierna: het nader besluit). Voor wat betreft de propedeuse houdt dit in dat voor Recht en Samenleving en Recht als wetenschap geen vrijstelling is verleend.
5. Ingevolge artikel 7.61, eerste lid, sub e van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek kan bij het College door een belanghebbende beroep worden ingesteld tegen beslissingen van examencommissies en examinatoren, tot welke beslissingen ook vrijstellingsbeslissingen gerekend moeten worden. Hierbij stelt het College voorop dat vrijstelling van deelname aan tentaminering voor een gedeelte van een opleiding wordt verleend indien daarom is verzocht en de student(e) naar het oordeel van de Commissie voor de examens op grond van elders opgedane kennis of vaardigheden dan wel elders verrichte prestaties heeft bewezen reeds aan de gestelde eisen te hebben voldaan.
6. Door de aldus aan verweerster toekomende beoordelingsruimte zijn de toetsingsmogelijkheden van het College beperkt. Het College dient zich bij deze toetsing te beperken tot de vraag of verweerster in redelijkheid bij de waardering van alle voor de beslissing relevante gegevens tot haar oordeel heeft kunnen komen en met name daarbij niet willekeurig heeft beslist en ook overigens niet heeft gehandeld in strijd met een regel van geschreven of ongeschreven recht. Door de hantering van een vaste maatstaf voor deze beoordelingsruimte door verweerster kan een willekeurig oordeel worden voorkomen, mits deze maatstaf zelf in abstracto niet willekeurig kan worden genoemd en in de te beslissen situatie onverkort werd aangelegd. Voor afwijking van die maatstaf is slechts ruimte indien aantoonbaar de concrete omstandigheden van het geval tot zodanige afwijking aanleiding geven.
7. Als maatstaf voor de beoordeling van vrijstellingsverzoeken wordt door verweerster aangelegd dat de door verzoeker gevolgde opleiding naar inhoud, niveau en omvang in voldoende mate overeen dient te stemmen met de opleiding van de Open Universiteit waarvoor vrijstelling wordt verzocht. Het College heeft vastgesteld dat het onderzoek hiernaar niet volledig is geweest en heeft verweerster en appelland toelichting laten geven op het verweerschrift, reactie laten geven op de toelichting, vragen gesteld aan verweerster naar aanleiding van de toelichting en tot slot appelland laten reageren op de laatste reactie van verweerster.
8. Het College stelt vast dat gesteld noch gebleken is dat appelland nog een belang heeft bij een beoordeling van het oorspronkelijke besluit van 19 januari 2016 en komt tot het oordeel dat voor zover het beroep zich richt tegen het oorspronkelijke besluit dit niet ontvankelijk wordt verklaard.
9. Voor zover het beroep zich richt tegen het nader besluit overweegt het College dat het beroep op het vertrouwensbeginsel enkel dan zou kunnen slagen indien het vertrouwen ondubbelzinnig gewekt zou zijn op basis van handelingen van de bevoegde instantie waar de belanghebbende niet aan behoefde te twifelen; dat is naar het oordeel van het College in dit vrijstellingsverzoek en de afwikkeling daarvan niet de situatie.

10. De stelling dat een eenmaal behaalde propedeuse op grond van de WHW dan wel de Onderwijs- en Examenregeling of nadere vrijstellingsregels zonder meer tot vrijstelling van de propedeuse aan de OU moet leiden, slaagt niet nu de propedeuse sinds de invoering van de Bachelor-Master structuur geen formeel zelfstandig onderdeel meer is van de opleiding.
11. Dit leidt ertoe dat een vrijstelling per vak moet worden gegeven die een eigen beoordeling vergt. Het College stelt vast dat in het nader besluit weliswaar voor een deel aan appellant wordt tegemoet gekomen, maar dat een inzichtelijke motivering hiervoor ontbreekt. Het College stelt appellant dan ook in het gelijk ten aanzien van zijn conclusie dat ("wederom") een toegesneden motivering ontbreekt.
12. Het voorgaande leidt, nu voorts niet is gebleken van feiten of omstandigheden die tot een ander oordeel zouden kunnen leiden, tot de volgende beslissing.

III. BESLISSING

Gelet op artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek beslist het College als volgt.

Het College verklaart het beroep voor zover het is gericht tegen het oorspronkelijk besluit van 19 januari 2016 niet-ontvankelijk.

Het College verklaart het beroep voor zover het is gericht tegen het nader besluit van 30 juni 2016 gegrond en vernietigt dit besluit.

Het College draagt verweerster op om binnen 14 dagen na de datum van (toezending van) deze uitspraak een nieuwe gemotiveerde beslissing te nemen.

Aldus gedaan door mr. dr. J.M.E. Derks, voorzitter, mr. ir. M.P.C. Brouns, drs. E. Hollink LL.M., mr. N.M. van Oosterzee en prof. dr. J.E.M.M. Syroit, leden, in tegenwoordigheid van mr. J.J.F.A. Engels, secretaris en in het openbaar uitgesproken door mr. dr. J.M.E. Derks op 4 augustus 2016.

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

mr. J.J.F.A. Engels

mr. dr. J.M.E. Derks

voor eensluidend afschrift,

mr. J.J.F.A. Engels

Tegen een besluit van het College van beroep voor de examens kan door een betrokkene binnen zes weken na verzending van dat besluit beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs (artikel 7.66 WHW), Postbus 16137, 2500 BC Den Haag